

**MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
PREVENTIVA EFECTUADA AL CARRER DE
L'ARGENTERIA, 2 I 15-17 / VIA LAIETANA, 20 / PLAÇA
DE L'ÀNGEL, 5 (BARCELONA)**

(Dates de la intervenció: 3 al 31 d'octubre, 2005)

Codi MHCB: 258/05

**Lluís Juan González
Barcelona, desembre de 2006**

Índex

• Fitxa tècnica-----	3
• 1. Introducció -----	4
• 2. Situació geogràfica-----	5
• 3. Context històric i antecedents arqueològics-----	7
• 4. Motius i objectius de la intervenció -----	10
• 5. Mètode de treball -----	11
• 6. Descripció dels treballs realitzats -----	12
• 7. Conclusions-----	16
• 8. Bibliografia -----	17

ANNEXES

- Fitxes Unitats Estratigràfiques
- Planimetria
- Documentació fotogràfica

NOM DE LA INTERVENCIÓ	C/ Argenteria, 2 i 15-17 / Via Laietana, 20 / Plaça de l'Àngel, 5
UBICACIÓ	Districte de Ciutat Vella, Barcelona
COORDENADES UTM Fus31N amb Datum ED50 (UB/ITC)	X: 431465 Y:4581893 Z: 8,30 m.s.n.m.
CONTEXT	Zona urbana
TIPUS D'INTERVENCIÓ	Preventiva terrestre
CLASSE D'ACTIVITAT	Control i/o excavació
DATES D'INTERVENCIÓ	3 al 31 d'Octubre de 2005
PROMOTOR	GISA
EQUIP TÈCNIC	Lluís Juan Gonzàlez, arqueòleg director

1. Introducció

La intervenció arqueològica preventiva de la qual tracta la present memòria, s'ha dut a terme arrel de la necessitat per part de l'empresa GISA, de realitzar les obres d'adaptació a la normativa i accessibilitat a l'estació de Jaume I de la línia 4 dels FMB; aquestes obres suposen la desviació dels diferents serveis existents en el subsòl, els quals han de ser detectats mitjançant diverses rases a tota l'àrea afectada, que comprèn els núms. 2, 15 i 17 del carrer de l'Argenteria, el núm. 20 de la Via Laietana, i el núm. 5 de la plaça de l'Àngel.

Donat que aquest indret s'inclou en una zona d'interès arqueològic i alt valor històric, es va creure oportuna la necessitat d'intervenir-hi arqueològicament, realitzant-se un Projecte (Codi MHCB 258/05) coordinat pel Museu d'Història de la Ciutat, de l'Ajuntament de Barcelona, i encarregant-se la gestió arqueològica a l'empresa **ATICS, S.L.** La direcció tècnica ha estat duta a terme per l'arqueòleg **Lluís Juan Gonzàlez**, i ha comptat amb la supervisió del Servei d'Arqueologia del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona.

Els treballs en qüestió han estat realitzats entre els dies 3 i 31 d'Octubre de 2005, ambdós inclosos.

2. Situació geogràfica

Com ja hem dit a l'apartat anterior, la intervenció arqueològica s'ha realitzat al carrer de l'Argenteria, dins el districte de Ciutat Vella de Barcelona. El terme municipal de la ciutat es troba conformat per la plana que delimiten pel S i pel N respectivament, els rius Llobregat i Besòs, amb els seus respectius deltes. El costat NW es troba delimitat per la serra de Collserola, pertanyent a la Serralada Litoral, i que té com punt dominant el Tibidabo; als seus peus trobem altres turons de menor rellevància com ara el turó de la Rovira, el turó de la Peira, el del Carmel i el del Putxet, entre d'altres. Finalment, la mar Mediterrània delimita la plana pel SE.

En aquesta plana quasi completament urbanitzada avui, es destaquen unes zones clarament diferenciades:

- a) El nucli antic, actual districte de Ciutat Vella, que restà emmurallat fins a mitjans del s. XIX. Proper a la mar, està dominat en el seu costat sud pel gran promontori de Montjuïc, que s'aixeca suaument sobre el pla i cau bruscamment sobre la mar, facilitant així la defensa del litoral. En aquesta zona hi podem diferenciar tres àrees:
 - un nucli central, sobre l'anomenat *Mons Taber*. Fou sobre aquest petit puig calcari on es va establir la primigènia ciutat romana que més tard donaria lloc a l'actual Barcelona, la *Colonia Iulia Augusta Paterna Faventia Barcino*.
 - al voltant d'aquest nucli central trobem tot un seguit de petites viles que es van formar en època medieval, dins el perímetre de les muralles aixecades al s. XIII. Aquestes viles noves són els actuals barris coneguts amb els noms de les esglésies que els centralitzen: del Pi, de Santa Anna, de Santa Maria del Mar, de la Mercè i de Sant Pere.
 - els darrers sectors del nucli antic de la ciutat, és a dir, la Rambla i el Raval, començaren a ser urbanitzats quan quedaren inclosos

dins del tercer recinte fortificat, que es bastí al llarg de la segona meitat del s. XIV.

- b) Una sèrie de petits nuclis de poblament més densos, antics pobles forans creats a l'entorn de la ciutat, sense possibilitat d'aproximar-se a la Barcelona emmurallada per evidents raons estratègiques. No serà fins a darreries del s. XIX, una vegada enderrocades les muralles, que aniran essent annexionats a la ciutat; així, serà Sarrià la darrera de les vil·les incorporades a la ciutat, ja a principis del s. XX.
- c) Una àmplia zona quadriculada, de carrers amples, planificada a la segona meitat del s. XIX (l'Eixample del pla Cerdà), quan caigueren les muralles medievals que impedièn el creixement urbanístic de la ciutat. L'Eixample va representar la unió entre la Barcelona vella i els municipis del Pla (que, com ja hem dit, acabarien formant part de la ciutat a partir de la fi del segle).

La zona afectada per les obres a que fa referència la present memòria estaria situada a les rodalies d'una de les entrades al nucli emmurallat romà, a l'actual plaça de l'Àngel, just on avui trobem la Baixada de la Llibreteria. El desenvolupament històric d'aquest sector de la ciutat el passem a comentar en el següent apartat.

3. Context històric i antecedents arqueològics

Com hem vingut dient, els treballs arqueològics que aquí es descriuen han afectat principalment el carrer de l'Argenteria, tot i que també s'han practicat rases a la Via Laietana i a la plaça de l'Àngel. De fet, el carrer de l'Argenteria va ser durant molt de temps l'eix que unia el barri mariner de la Ribera amb el barri de la Seu, amb inici a la plaça de Santa Maria i final a la plaça de l'Àngel; la construcció de la Via Laietana va suposar la pèrdua del seu traçat original, quedant trencada la seva comunicació directa amb la plaça. Originàriament, el carrer era conegut amb el nom de carrer del Mar, canviant la nomenclatura cap el s. XIV per prendre el nom de Santa Maria; el fet de que durant els períodes medievals més tardans i fins el s. XIX servís d'establiment als diferents artesans que treballaven l'argent, li va acabar donant el nom amb que el coneixem avui dia.

En els seus orígens, seria tota aquesta zona un indret proper al mar, amb diferents aiguamolls on desembocarien algunes de les rieres que solcaven el pla de Barcelona. En època romana va restar com a àrea fora muralles, ocupada, segons indiquen les restes documentades, per diverses viles i, en part, per la necròpolis que es va desenvolupar al voltant del camí que menava cap a la porta de la Baixada de la Llibreteria. El creixement poblacional vinculat a la bonança agrícola que es va viure entre els ss. X i XII, fenomen al qual més tard haurem d'afegir el creixement comercial dels segles posteriors, fou bastant ràpid, i ja en el s. XI es parla de la del Mar com una de les vilesnoves que s'havien desenvolupat al voltant de l'antic nucli romà del Mons Taber, una vilanova amb una base econòmica centrada en l'activitat comercial i portuària, fruit de la seva proximitat a la línia de costa, ben diferenciada de les vilesnoves dels Arcs, de Sant Cugat o de Sant Pau, totes elles d'economia agrícola i ramadera.

El nou assentament, centrat per l'antiga església de Santa Maria de les Arenes, va anar creixent des del punt de vista urbanístic, econòmic i social. Així, ja en ple s. XIV, es configura com a una unitat administrativa coneguda com el Quarter de Mar, un barri de pescadors i mariners que anirà assimilant les

diferents funcions portuàries de la Barcelona medieval i es converteix en el motor econòmic de la ciutat. És en aquests moments, essent ja el barri més poblat de la ciutat, quan es basteix la basílica de Santa Maria del Mar (1329-1383) sobre l'antiga església romànica.

Els diferents fogatges ens indiquen que el barri va mantenir la seva activitat comercial i econòmica, i la seva fisonomia original fins el s. XVIII, tret d'algun moment de crisi puntual provocat pel clima de guerra civil imperant durant bona part del s. XV i per la progressiva colmatació de l'antic port medieval. Però serà la derrota que suposa la Guerra de Successió el 1714, el que canviarà definitivament el barri, doncs la posterior construcció de la ciutadella militar projectada per ordres de Felip V, va significar l'enderroc d'una bona part de l'entramat urbà, el situat a ponent de Santa Maria del mar. Els propis habitants foren obligats a destruir les seves vivendes entre juliol de 1715 i finals de 1718, cosa que va provocar la densificació de la resta del barri fins la construcció de la Barceloneta quaranta anys més tard.

Les darreres grans reformes que renoven la fisonomia de la zona, es duen a terme durant el s. XIX, amb l'obertura del carrer Princesa i de la Via Laietana, la demolició de la ciutadella militar, i la construcció del mercat del Born. Si bé es van guanyar espais oberts, també és cert que el patrimoni de la ciutat va quedar molt malmès, amb la desaparició d'uns 970 edificis segons els inventaris de l'època, entre els quals cal destacar diverses torres del s. XII, palaus, voltes, carrerons i placetes. Igualment, la construcció de diferents edificis al voltant del Pla de Palau, com ara els Porxos d'en Xifré, van separar el barri del que havia estat la seva ancestral font de riquesa, el mar.

Antecedents arqueològics

Han estat diversos els treballs arqueològics realitzats al voltant del carrer de l'Argenteria i la plaça de l'Àngel fins a dates recents. Ja el 1983, un equip dirigit per O. Granados (GRANADOS et alii, 1983) van documentar part d'una vila romana a la plaça Víctor Balaguer, amb restes de mosaics, amortitzada per diverses tombes tardo romanes. El 1984, un nou equip dirigit per O. Granados (GRANADOS et alii, 1984) documentaren al solar del carrer de l'Argenteria

comprès entre els carrer de Bassea i Manresa, una seqüència estratigràfica que mostrava restes molt escadusseres de cronologia romana, així com els vestigis d'una construcció baix medieval reaprofitada fins el s. XIX i enderrocada durant el XX.

A l'edifici conegut com *de la Carassa*, situat a la cantonada entre el carrer Miralles i dels Vigatans, es van realitzar tres cales entre 1983 i 1984 (GRANADOS; RIU, 1984), que permeteren observar l'existència d'estratigrafia amb alguna resta de ceràmica romana; tot i així, les primeres construccions de la zona sembla que foren bastides cap el s. XII i XIII.

Així mateix, el 1997, fruit de la realització de la infraestructura necessària per a la recollida pneumàtica de residus, N. Miró va documentar al mateix carrer de l'Argenteria, tot un paquet estratigràfic que abarca des dels ss. III i IV fins a períodes baix medievals.

Finalment, degut a la seva proximitat, és just mencionar l'existència del subsòl de la plaça del Rei, la plaça de sant lu i part del carrer dels Comtes, que ens permet observar una part de l'entramat urbà de l'antiga Barcelona dels ss. I al VII. La seva musealització fou possible després dels treballs arqueològics iniciats cap el 1931 gràcies a A. Duran i Sanpere, treballs que foren continuats cap el 1960 per J. Serra Ràfols, per A. Adroer el 1964, i per F.P. Verrié a partir del 1967.

4. Motius i objectius de la intervenció

Tal i com ja hem indicat en els apartats anteriors, els treballs arqueològics duts a terme han estat propiciats per la necessitat de l'empresa GISA de realitzar diferents cales que permetin comprovar els serveis que es veuran afectats per les obres d'adaptació a la normativa i l'accessibilitat a l'estació de Jaume I dels FMB. El fet de que la zona afectada estigui situada en un indret d'interès arqueològic i alt valor històric, com hem vingut explicant en l'apartat 3, ha donat peu a que es considerés la presència d'un control arqueològic preventiu en vistes a la possible aparició de restes i d'estructures, seguint el procediment establert per la llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, i el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Podem resumir l'interès històric i arqueològic de la zona on s'han de dur a terme els treballs en diferents aspectes. L'indret es troba situat dins del que seria el *suburbium* de l'antiga ciutat romana de Barcelona i molt aprop d'una de les entrades al recinte emmurallat, ubicada concretament a l'actual confluència del carrer Llibreteria amb la plaça de l'Àngel. És una zona on, treballs recents han permès documentar estratigrafia que abarca des de períodes baix imperials (ss. III i IV) a baix medievals, època aquesta última en que deuria començar a ésser urbanitzada; igualment, també s'han vingut documentant en diversos treballs diferents enterraments d'època romana, que semblen seguir el traçat del carrer de l'Argenteria i que arribaria fins l'actual plaça del Fossar de les Moreres.

Tots aquests motius creiem que justifiquen per sí sols la importància de dur a terme els citats treballs arqueològics a la zona per tal de localitzar i documentar les possibles restes patrimonials que poguessin veure's afectades per l'actuació urbanística, procurant obtenir la màxima informació de l'àrea i així complementar els estudis realitzats fins el moment.

5. Mètode de treball

Tal i com el Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona especifica, en aquesta intervenció arqueològica s'ha utilitzat el mètode de registre ideat per E. C. Harris (1991).

Es tracta d'una metodologia sistemàtica que consisteix a registrar objectivament els estrats que s'exhumen, amb l'objectiu d'entendre'n la formació, delimitació, estructuració i ordre de deposició. Per a fer-ho, es numera els estrats sota el nom d'"unitat estratigràfica" (UE), que els individualitza els uns dels altres. Cada UE es registra en una fitxa on s'indiquen les dades que permeten la seva correcta identificació i descripció (ubicació en el jaciment, característiques físiques, situació en les plantes i seccions i posició física respecte a la resta d'UE del jaciment amb les quals es relaciona).

Aquest mètode també inclou la realització de material gràfic: planimetria d'una banda i fotografia de l'altra. La planimetria es concreta en plantes i seccions, les quals ens donen, respectivament, una visió diacrònica i una de sincrònica de les troballes realitzades. Pel que fa al material fotogràfic, és imprescindible per a la constància visual dels treballs realitzats.

6. Descripció dels treballs realitzats

El dia 3 d'octubre de 2005 s'inicien els treballs entre els núms. 2 i 15-17 del carrer de l'Argenteria, i 20 de la Via Laietana de Barcelona per tal de, segons el projecte d'obra presentat al MHCB, procedir a l'obertura de diferents cales de comprovació que permetessin documentar totes aquelles línies de serveis que es veurien afectades per les obres d'adaptació a la normativa d'accessibilitat a l'estació de Jaume I, pertanyent a la línia 4 dels FMB. D'aquesta manera es van realitzar fins a vuit cales, més una que va quedar inacabada, donant només dues d'elles resultats positius des del punt de vista arqueològic. Tot aquest seguit de cales han estat numerades des del núm.100 fins el 900, seguint el seu ordre d'execució, mentre que les diferents unitats estratigràfiques s'han numerat correlativament des del 101, 201, 301... segons la cala on estiguessin documentades.

A l'hora de l'obertura del subsòl, en tots els casos es va procedir de la mateixa manera, desmantellant el paviment de lloses i la seva preparació en formigó, mitjançant martell compressor, per després retirar el sediment existent de manera manual i així deixar al descobert els serveis que en un futur es veuran afectats.

Cala 100

Aquesta cala es va realitzar al carrer de l'Argenteria, arran de la façana de l'edifici que actualment ocupen les CCOO, i molt aprop de la cantonada amb la Via Laietana, presentant una orientació N-S. Cal dir que aquesta rasa es va fer sobre una d'anterior molt recent, no presentant ni tan sols paviment de lloses, per la qual cosa els operaris només van extreure sauló barrejat amb argilla i material constructiu modern. Si bé en principi es volia documentar la profunditat a la qual es situava el cablejat pertanyent al servei de telèfon, es va observar també la presència, a una profunditat de 6.03 m.s.n.m. d'un mur de pedra, maó i morter grisenc (UE 104), paral·lel a l'actual façana de l'edifici de CCOO.¹ Aquest mur presenta una amplada de 50cm i una potencia mínima d'un metre,

tal i com va mostrar un sondeig realitzat a la seva banda nord, que va permetre també localitzar el servei de telèfon. No s'ha documentat ni estratigrafia ni material arqueològic en relació a aquesta estructura, la qual, per similituds tipològiques en l'aparell constructiu, sembla pertànyer, com a mínim, a finals del s. XVIII, període durant el qual estan documentades les darreres reformes en aquest sector del carrer, abans del seu enderroc per tal d'obrir la Via Laietana; el mur bé podria identificar-se amb l'antiga línia de façana del carrer de l'Argenteria, el qual presentava, anteriorment, un traçat més estret que no pas l'actual. La profunditat màxima assolida en aquesta cala ha estat de 2 metres.

Cala 200

Aquesta segona cala es va practicar a pocs metres de la cala 100, de manera paral·lela, a la cantonada de la Via Laietana amb el carrer de l'Argenteria. En aquest cas sí que es va haver de desmantellar el paviment de lloses i la seva preparació, i extreure el farciment de sauló, argila i material constructiu modern, per tal de deixar al descobert diferents serveis i la continuació del mur ja documentat a la cala 100. El mur (UE 204) presenta la mateixa tipologia observada a la cala anterior i la mateixa amplada de 50cm; tot i així, es documenta a una profunditat menor (6.50m s.n.m) i només es conserven 40cm d'alçat². Igualment, tampoc s'ha pogut documentar cap mena d'estratigrafia ni material arqueològic relacionat amb aquesta estructura, però val tot allò que hem dit al referir-nos a la UE 104. En aquesta cala es va assolir una profunditat de 1.70m.

Cales 300, 400 i 500

Al mateix carrer de l'Argenteria encara es van obrir tres cales més. Les que denominem com cala 300 i 400, es van practicar a la mateixa alçada que les cales 100 i 200, però a l'altra banda del carrer. Igualment es va haver de desmantellar el paviment de lloses amb martell pneumàtic, i es va procedir a

¹ Veieu Annexes, fotograf. 1 i 2

² Veieu Annexes, fotograf. 3, 4 i 5

extreure el sediment, que altra vegada estava format per sauló barrejat amb argila i material constructiu fins a una profunditat que en cap cas va superar 1m. Si bé a la cala 300 els resultats foren negatius, a la cala 400 es va poder documentar l'existència d'un mur de maó, la interpretació del qual ha estat impossible davant les mínimes dimensions de dita cala (0,60 x 0,60m)³.

Finalment, a la mateixa cantonada amb la Via Laietana, es va practicar la cala 500, creuant el carrer de l'Argenteria. Com en els altres casos, també es va procedir a desmantellar el paviment de lloses amb martell, i es va buidar el sediment format per sauló, argila i material constructiu. La profunditat màxima arribada, en cap cas ha estat superior a un metre i els resultats han estat negatius, documentant-se només diferents serveis i estructures relacionades amb aquests.

Cales 600, 700 i 800

Aquestes tres cales es van practicar a la Via Laietana, al sector comprès entre el carrer de la Princesa i l'estació de Jaume I. En totes tres es va procedir a aixecar el paviment de lloses de formigó i es va extreure el sediment format de nou per sauló, argila i material constructiu. La profunditat màxima assolida no fou en cap cas superior a 1,50m, essent els resultats arqueològics negatius; només en el cas de la cala 600 es va poder documentar un amuntegament de pedres lligades amb morter i formigó, possiblement relacionades amb la construcció de l'estació de metro.⁴

Cala 900

Aquesta va ser la darrera de les cales realitzades, i es va practicar a la plaça de l'Àngel, dins la banda que limita amb el carrer de Jaume I. Altra vegada es va procedir a desmantellar el paviment de lloses amb el martell compressor, i es va deixar al descobert l'antic nivell de circulació del carrer Jaume I, format per llambordes de pedra, i inutilitzat després de les reformes dutes a terme a la plaça a mitjans dels anys 80. Un cop aixecat dit nivell de llambordes, es va

³ Veieu Annexes, fotograf. 6, 7, 8 i 9

⁴ Veieu Annexes, fotograf. 10, 11 i 12

procedir a rebaixar el subsòl fins a 1,50m, profunditat on es va poder observar l'existència d'un col·lector modern amb la seva tapa de pedres, que semblava estar en ús⁵. L'obra no es va finalitzar segons el projecte previst, per ordre administrativa, la qual va obligar a tancar de manera immediata tot allò que s'havia fet fins el moment, sense que es coneguin els motius.

D'aquesta manera, a hores de la redacció de la present memòria, els treballs van quedar sense concloure i es resta a l'espera de la seva represa.

⁵ Veieu Annexes, fotograf. 13 i 14

7. Conclusions

El resultat de la intervenció als carrer de l'Argenteria, 2 i 15-17, Via Laietana, 20, i plaça de l'Àngel, 5, amb codi MHCB 280/05, constata la inexistència de restes arqueològiques rellevants a la zona afectada, tot i que no es pot parlar de resultats negatius.

L'estratigrafia que s'ha pogut documentar ha consistit en una seqüència contemporània formada per una capa de lloses que conformen el paviment del carrer, cobrint una capa de preparació de formigó. Per sota d'aquesta capa de formigó ha aparegut sauló barrejat amb argiles i material constructiu, que cobria serveis moderns (aigua, gas, electricitat). Podem dir que es tracta, doncs, d'una zona molt afectada per intervencions recents anteriors destinades a la instal·lació d'aquests serveis subterranis.

Només en dues de les cales (cala 100 i 200), s'ha pogut observar l'existència d'un mur paral·lel a l'actual línia de façana (UE 103 i 203), sense cap mena d'estratigrafia ni material associat; aquesta estructura, per afinitats tipològiques, es podria identificar com l'antiga línia de façana del carrer de l'Argenteria, que fins a finals del s. XIX era molt més estret que no pas ara. La majoria dels edificis propers a l'actual Via Laietana es van veure afectats per l'obertura d'aquesta i foren enderrocats entre finals del s. XIX i principis del XX; així és molt possible que les restes aquí documentades pertanyin a l'immoble que fins aquells moments va ocupar la parcel·la.

Malgrat que la profunditat de les rases realitzades (2m en algun dels casos), ha estat considerable, en cap moment s'ha arribat a terrenys considerats geològics, per la qual cosa no es pot descartar que hi hagi restes arqueològiques a cotes inferiors, i més si tenim en compte els antecedents de la zona.

8. Bibliografia

- **AAVV.-** *Actes del I congrés d'història del Pla de Barcelona, celebrat a l'Institut Municipal d'Història. El Pla de Barcelona i seva història.* 1982.
- **AAVV.-** *Història de Barcelona*, vol. 2, 3, 4, 5. Enciclopèdia Calalana. Barcelona, 1992.
- **AJUNTAMENT DE BARCELONA.** *Urbanisme de Barcelona.* www.bcn.es
- **BARRASSETAS, E.; HUERTAS, J.-** *Memòria d'excavació de l'antic mercat del Born.* Secció d'Arqueologia Urbana. Ajuntament de Barcelona, 1994.
- **BELTRÁN DE HEREDIA, J.-** *Les restes arqueològiques de la plaça del Rei de Barcelona.* Ajuntament de Barcelona. Barcelona, 2001.
- **FÀBREGAS, M.; HUERTAS, J.-** *Memòria arqueològica: Antic Mercat del Born (Barri de La Ribera-Districte de Ciutat Vella, Barcelona).* Secció d'Arqueologia Urbana. Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona, 2000.
- **HARRIS, Edward C.** (1991): *Principios de estratigrafía arqueológica.* Crítica. Barcelona.
- **TRAVESET i CIVIT A.-** *Memòria la intervenció arqueològica preventiva al carrer de Manresa, 5-9, i al carrer de l'Argenteria.* Barcelona, 2003.

ANNEXES

- **Fitxes Unitats Estratigràfiques**
 - **Planimetria**

Documentació fotogràfica

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 101	
Sector: Rasa 100		Fase:	Cronologia: ss. XX-XXI	
DEFINICIÓ	Paviment			
DESCRIPCIÓ	Paviment actual format per lloses de formigó.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	102	Cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 102	
Sector: Rasa 100		Fase:	Cronologia: ss. XX i XXI	
DEFINICIÓ	Preparació de paviment			
DESCRIPCIÓ	Estrat format per formigó que suposa la preparació del paviment de lloses del carrer actual.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	103	Cobert per	101
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 103	
Sector: Rasa 100		Fase:	Cronologia: ss. XX i XXI	
DEFINICIÓ	Estrat de sauló			
DESCRIPCIÓ	Estrat format per sauló, argila i material constructiu; és el farciment utilitzat habitualment a les rases practicades per l'instal·lació de serveis.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	104	Cobert per	102
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 104	
Sector: Rasa 1000		Fase:	Cronologia: s. XVIII	
DEFINICIÓ	Mur			
DESCRIPCIÓ	Mur construït amb carreus irregulars de pedra i algun maó, lligat amb morter grisenc			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	204	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a		Cobert per	103
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 201	
Sector: Rasa 200		Fase:	Cronologia: ss. XX-XXI	
DEFINICIÓ	Paviment			
DESCRIPCIÓ	Paviment actual format per lloses de formigó.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	101	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	202	Cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 202	
Sector: Rasa 200		Fase:	Cronologia: ss. XX i XXI	
DEFINICIÓ	Preparació de paviment			
DESCRIPCIÓ	Estrat format per formigó que suposa la preparació del paviment de lloses del carrer actual.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	102	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	203	Cobert per	201
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 203	
Sector: Rasa 200		Fase:	Cronologia: ss. XX i XXI	
DEFINICIÓ	Estrat de sauló			
DESCRIPCIÓ	Estrat format per sauló, argila i material constructiu; és el farciment utilitzat habitualment a les rases practicades per l'instal·lació de serveis.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	103	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	204	Cobert per	202
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 204	
Sector: Rasa 200		Fase:	Cronologia: s. XVIII	
DEFINICIÓ	Mur			
DESCRIPCIÓ	Mur construït amb carreus irregulars de pedra i algun maó, lligat amb morter grisenc			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	104	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a		Cobert per	203
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 301	
Sector: Rasa 300		Fase:		Cronologia: ss. XX-XXI	
DEFINICIÓ		Paviment			
DESCRIPCIÓ		Paviment actual format per lloses de formigó.			
MAT.DIRECTOR					
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	101, 201,	Equivalent a		
	Rebleix a		Reblert per		
	Cobreix a	302	Cobert per		
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 302	
Sector: Rasa 300		Fase:		Cronologia: ss. XX i XXI	
DEFINICIÓ		Preparació de paviment			
DESCRIPCIÓ		Estrat format per formigó que suposa la preparació del paviment de lloses del carrer actual.			
MAT.DIRECTOR					
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	102, 202	Equivalent a		
	Rebleix a		Reblert per		
	Cobreix a	303	Cobert per	301	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 303
Sector: Rasa 300		Fase:	Cronologia: ss. XX i XXI	
DEFINICIÓ	Estrat de sauló			
DESCRIPCIÓ	Estrat format per sauló, argila i material constructiu; és el farciment utilitzat habitualment a les rases practicades per l'instal·lació de serveis.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	103, 203	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a		Cobert per	302
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 401
Sector: Rasa 400		Fase:	Cronologia: ss. XX-XXI	
DEFINICIÓ	Paviment			
DESCRIPCIÓ	Paviment actual format per lloses de formigó.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	101, 201, 301	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	402	Cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 402
Sector: Rasa 400		Fase:	Cronologia: ss. XX i XXI	
DEFINICIÓ	Preparació de paviment			
DESCRIPCIÓ	Estrat format per formigó que suposa la preparació del paviment de lloses del carrer actual.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	102, 202, 302	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	403	Cobert per	401
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 403
Sector: Rasa 400		Fase:	Cronologia: ss. XX-XXI	
DEFINICIÓ	Estrat de sauló			
DESCRIPCIÓ	Estrat format per sauló, argila i material constructiu; és el farciment utilitzat habitualment a les rases practicades per l'instal·lació de serveis.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	103, 203, 303	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a		Cobert per	402
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 501
Sector: Rasa 500		Fase:		Cronologia: ss. XX-XXI
DEFINICIÓ	Paviment			
DESCRIPCIÓ	Paviment actual format per lloses de formigó.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	101, 201, 301, 401	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	502	Cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 502
Sector: Rasa 500		Fase:		Cronologia: ss. XX i XXI
DEFINICIÓ	Preparació de paviment			
DESCRIPCIÓ	Estrat format per formigó que suposa la preparació del paviment de lloses del carrer actual.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	102, 202, 302, 402	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	503	Cobert per	501
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 503
Sector: Rasa 500		Fase:		Cronologia: ss. XX-XXI
DEFINICIÓ	Estrat de sauló			
DESCRIPCIÓ	Estrat format per sauló, argila i material constructiu; és el farciment utilitzat habitualment a les rases practicades per l'instal·lació de serveis.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	103, 203, 303, 403	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a		Cobert per	502
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 601
Sector: Rasa 600		Fase:		Cronologia: ss. XX-XXI
DEFINICIÓ	Paviment			
DESCRIPCIÓ	Paviment actual format per lloses de formigó.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	101, 201, 301, 401, 501	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	602	Cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 602	
Sector: Rasa 600		Fase:		Cronologia: ss. XX i XXI	
DEFINICIÓ	Preparació de paviment				
DESCRIPCIÓ	Estrat format per formigó que suposa la preparació del paviment de lloses del carrer actual.				
MAT.DIRECTOR					
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	102, 202, 302, 402, 502	Equivalent a		
	Rebleix a		Reblert per		
	Cobreix a	603	Cobert per	601	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 603	
Sector: Rasa 600		Fase:		Cronologia: ss. XX-XXI	
DEFINICIÓ	Estrat de sauló				
DESCRIPCIÓ	Estrat format per sauló, argila i material constructiu; és el farciment utilitzat habitualment a les rases practicades per l'instal·lació de serveis.				
MAT.DIRECTOR					
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	103, 203, 303, 403, 503	Equivalent a		
	Rebleix a		Reblert per		
	Cobreix a		Cobert per	602	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 701	
Sector: Rasa 700		Fase:		Cronologia: ss. XX-XXI
DEFINICIÓ	Paviment			
DESCRIPCIÓ	Paviment actual format per lloses de formigó.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	101, 201, 301, 401, 501, 601	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	702	Cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 702	
Sector: Rasa 700		Fase:		Cronologia: ss. XX i XXI
DEFINICIÓ	Preparació de paviment			
DESCRIPCIÓ	Estrat format per formigó que suposa la preparació del paviment de lloses del carrer actual.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	102, 202, 302, 402, 502, 602	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	703	Cobert per	701
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 703	
Sector: Rasa 700		Fase:		Cronologia: ss. XX-XXI	
DEFINICIÓ	Estrat de sauló				
DESCRIPCIÓ	Estrat format per sauló, argila i material constructiu; és el farciment utilitzat habitualment a les rases practicades per l'instal·lació de serveis.				
MAT.DIRECTOR					
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	103, 203, 303, 403, 503, 603	Equivalent a		
	Rebleix a		Reblert per		
	Cobreix a		Cobert per	702	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA				UE: 801	
Sector: Rasa 800		Fase:		Cronologia: ss. XX-XXI	
DEFINICIÓ	Paviment				
DESCRIPCIÓ	Paviment actual format per lloses de formigó.				
MAT.DIRECTOR					
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	101, 201, 301, 401, 501, 601, 701	Equivalent a		
	Rebleix a		Reblert per		
	Cobreix a	802	Cobert per		
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 802	
Sector: Rasa 800		Fase:		Cronologia: ss. XX i XXI
DEFINICIÓ	Preparació de paviment			
DESCRIPCIÓ	Estrat format per formigó que suposa la preparació del paviment de lloses del carrer actual.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	102, 202, 302, 402, 502, 602, 702	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	803	Cobert per	801
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

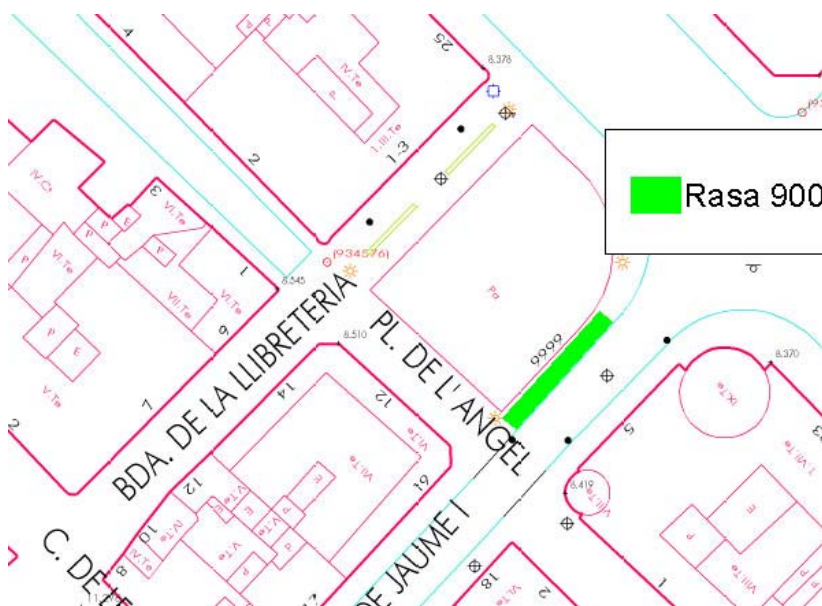
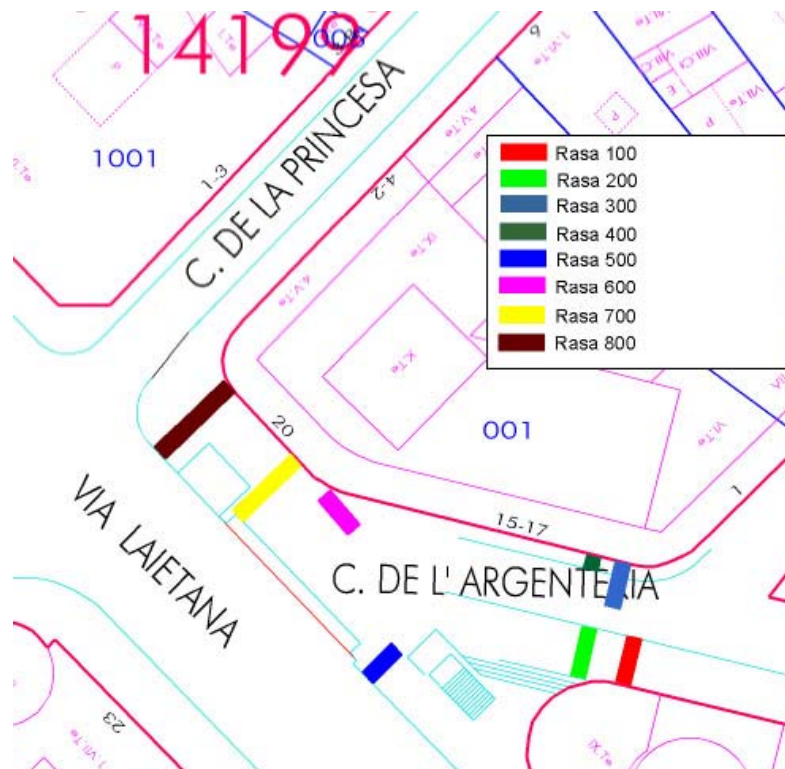
FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 803	
Sector: Rasa 800		Fase:		Cronologia: ss. XX-XXI
DEFINICIÓ	Estrat de sauló			
DESCRIPCIÓ	Estrat format per sauló, argila i material constructiu; és el farciment utilitzat habitualment a les rases practicades per l'instal·lació de serveis.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a	103, 203, 303, 403, 503, 603, 703	Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a		Cobert per	802
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

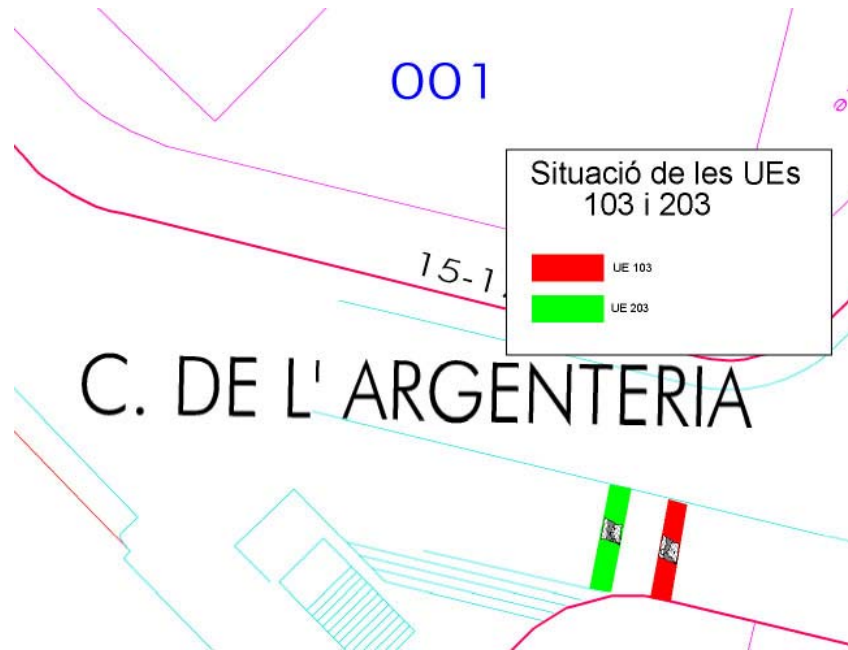
FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 901	
Sector: Rasa 900		Fase:	Cronologia: ss. XX-XXI	
DEFINICIÓ	Paviment			
DESCRIPCIÓ	Paviment actual format per lloses de formigó.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	902	Cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

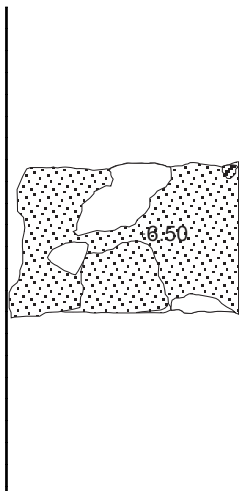
FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 902	
Sector: Rasa 900		Fase:	Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ	Paviment anterior			
DESCRIPCIÓ	Paviment fet amb llambordes de pedra, en ús fins a la reforma actual de la plaça, a finals dels anys 80..			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a	903	Cobert per	901
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

FITXA D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA			UE: 903	
Sector: Rasa 900		Fase:	Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ	Estrat de sauló			
DESCRIPCIÓ	Estrat format per sauló força net d'argiles i altres materials. Cobreix un col·lector modern.			
MAT.DIRECTOR				
SEQÜÈNCIA FÍSICA	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Reblert per	
	Cobreix a		Cobert per	902
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

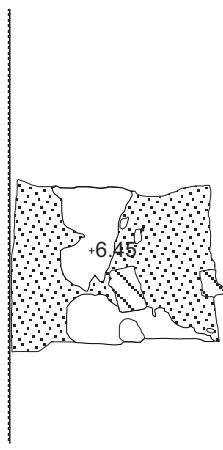
Planimetria

Intervenció: (258/05) C/ Argenteria, 2, 15-17; Via Laietana, 20; Pl. de l'Àngel, 5
Autor: Lluís Juan González
Descripció: Planta UE 202. Escala 1:20

Intervenció: (258/05) C/ Argenteria, 2, 15-17; Via Laietana, 20; Pl. de l'Àngel, 5
Autor: Lluís Juan González
Descripció: Planta UE 602. Escala 1:20

Intervenció: C/ Argenteria, 2, 15-17; Via Laietana, 20; Pl. de l'Àngel, 5

Autor: Lluís Juan González

Descripció: Sobreposició del quarteró d'en Garriga i les estructures documentades

Documentació fotogràfica

Fotografia núm. 1: rasa 100

Fotografia núm. 2: UE 104

Fotografia núm. 3: Rasa 200

Fotografia núm. 4: UE 204

Fotografia núm. 5: UE 204 (alçat)

Fotografia núm. 6: Rasa 300

Fotografia núm. 7: Rasa 400

Fotografia núm. 8: Rasa 500

Fotografia núm. 9: Rasa 500

Fotografia núm. 10: Rasa 600

Fotografia núm. 11: Rasa 700

Fotografia núm. 12: Rasa 800

Fotografia núm. 13: Rasa 900

Fotografia núm. 14: Entrada al col·lector modern